

Loven af 18de Juni 1870 skal det nu bestemmes, om den Sum, der fra Sorø Akademi er tilskudt til Opførelsen af den nye Theaterbygning, skal betragtes som Laan eller som Gave. Ved 2den Behandling blev det bestemt, at den skal betragtes som Laan; men nu har den høitærede Minister atter opstillet sit Forslag, idet han ønsker, at den maa blive betegnet som en Gave. Dersom dette Forslag af Ministeren vedtoges, og der altsaa næste Aar ikke bliver forlangt Afdrag eller Renter af det kongelige Theaters Gjæld til Sorø Akademi, maa man der- efter antage, at denne Gjæld fremtidig falder bort, saaledes at det saa at sige vil blive et fast aarligt Tilskud, der ydes Theatret, og denne Bevilling skiller sig altsaa væsentlig fra den anden, der an- gaar et Tilskud paa Finantsloven til Driften af Theatret. Den ærede Minister sagde ved 2den Behandling af Finantsloven — og den ærede Ordfører ved ganske bestemt Mærke i, hvad Mini- sterens dengang havde sagt — at dersom de 40,000 Kroners Tilskud maatte blive staaende, vilde Mi- nisteren lægge mindre Vægt paa, om Laanet blev betragtet som et Laan eller som en Gave; men jeg har nu søgt at udtrykke, hvad der efter min Mening er den væsentlige Forskjel in mellem de to Forslag, og Mindretallet holder for sit Vedkom- mende stærkt paa, at det sidst nævnte bevilges af Thinget — Der er fire Poster, eller rettere sagt to og to, hvoraf de første to vedrøre Theatrets gamle Gjælds Forrentning og Afbetaling. Det er ganske vist, at Theatret allerede i flere Aar har betalt baade Renter og Afdrag af denne Gjæld, og der kunde altsaa, naar Sagen ses fra denne Side, være nogen Grund til at blive ved hermed, men paa den anden Side kan det ikke negtes, at det vil være noget haardt for Theatret, at det skal betale Renter og Afdrag af en Gjæld, som er foraarsaget ved, at det gamle Theater, der nu er revet ned, er blevet ombygget. De to andre Poster — jeg formoder, at der vil blive afstemt særlig over disse Poster — vedrøre den nye Gjæld, 440,000 Kr., hvoraf 4 pCt. Rente er c. 17,000 Kr. medens det aarlige Afdrag skulde være 4,400 Kr. Der forekommer mig ogsaa at være stor Grund til at eftergive Theatret denne Gjæld, thi Theatret er jo blevet reist dels ved Tilskud fra Kjøbenhavns Kommune, dels ved Tilskud fra Staten, dels ved ikke ubetydelige Bidrag ydede af Private; jeg skal ikke for Diebliffet omtale Overstridelserne. Den Sum, der er tilskudt af Kommunen, 500,000 Kr., er en Gave til Theatret; hvad der er tilskudt af Private, henimod 200,000 Kr., er ligeledes en Gave, og det forekommer mig da, at det idetmindste vilde være smukt, om Rigsdagen bevilgede denne mindre Sum af 440,000 Kr., som den har ladet tilskyde af Sorø Akademi, ligeledes som en Gave til Theatret. Dette forekommer mig saa meget mere rigtigt, som Theatret heldigvis, idetmindste endnu, er en Statsinstitution, og Forholdet er altsaa det, at man vel, naar man giver et mindre

Bidrag til dets Drift, derved vil sige, at det skal drive sin Forretning saa økonomisk som muligt, men skulde der alligevel komme et Underfusd, er der ingen anden end Staten, som kan dække det. Jeg skal derfor paa Mindretallets Vegne opfordre Thinget til at stemme for Ministerens Forslag under Nr. 41, men skulde det imod Forrentning blive forkastet, antager jeg, at hele Udvalget vil støtte det af den ærede Minister under Nr. 38 stillede Forslag om at forhøje Tilskudet til det kongelige Theater med 20,000 Kr. — De andre Endringsforslag tror jeg ikke, at jeg behøver at omtale.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Worsaae): Jeg skal tillade mig at besvare de Bemærkninger, der ere blevne fremsatte, i den Orden omtrent; hvori de ere blevne udtalte af den meget ærede Ordfører. Med Hensyn til Tilskudet til det kgl. Theater og Spørgs- maalet om Theatrets Gjæld, maa jeg først be- mærke, at den ærede Ordfører for Mindretallet (Lugen) ikke ganske klart synes at have opfattet, haad jeg udtalte ved 2den Behandling af Finants- lovsforslaget. Jeg bemærkede nemlig den Gang, at det med Hensyn til Pengespørgsmaalet jo egentlig var temmelig ligegyldigt for Theatret i rent formel Forstand, om man f. Ex. eftergav Gjælden og gav Theatret et mindre aarligt Tilskud end forlangt, eller man lod Gjælden blive staaende og gav Theatret et høiere Tilskud. Det er nemlig aldeles klart, at Theatret, saaledes som Forholdene have stillet sig, for Diebliffet ikke vil kunne dække sit Underfusd selv for det første Aar, naar det ikke faar et Tilskud foruden det, at Gjælden bliver eftergivet. Jeg havde nemlig oprindeligt tilladt mig at foreslaa, at der til det kgl. Theater maatte blive givet et Tilskud af 80,000 Kr.; men det var under den Forudsætning, at Theatret vedblev at forrente og afdrage sin ældre Gjæld, hvilket beløb omtrent 20,000 Kr. Idet jeg har tilladt mig her at foreslaa, at Gjælden skulde eftergives, har jeg nedsat det oprindelige af mig foreslaaede Beløb af 80,000 Kr. med de nævnte 20,000 Kr., saaledes, at der kun blev 60,000 Kr. tilbage som Tilskud, der altsaa for det første foreløbig vilde blive at yde til det kgl. Theater i den overordent- lig vanskelige Overgangstid, hvor der jo vistnok er store Indtægter, men hvor der ogsaa paa samme Tid er meget store Udgifter, hvor der er overmaade meget Dyt, der endnu skal anstafes, og hvor altsaa hele det kgl. Theaters Stilling vil blive meget mislig, naar det ikke kan regne paa et saadant Tilskud. Jeg har ganske nylig ladet indhente Op- lysninger fra det kgl. Theater om dets pekuniære Status, og herefter maa jeg gaa ud fra den be- stemte Forudsætning, at, naar Theataraaret ender, vil det være overordentlig tvivlsomt, om det kgl. Theater har saa mange Penge i sin Klasse, at det kan dække de løbende Udgifter i de Maaned, i